

VAT OSS W PYTANIACH I ODPOWIEDZIACH

Natalia Stoch-Mika

23 stycznia 2025 r.

Podstawa prawna

Zagadnienia, które będą omawiane na niniejszym spotkaniu zostały uregulowane w następujących aktach prawnych:

→ ustawa o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361),

PYTANIE 1

Czy istnieje górny limit wartości transakcji, który wyklucza skorzystanie z procedury One Stop Shop – tzw. OSS?

PYTANIE 1

Nie ma takiego limitu.

VAT OSS zostało wprowadzone po to, aby ułatwić podatnikowi rozliczenie podatku VAT w poszczególnych państwach członkowskich. Do momentu przekroczenia limitu WSTO tj. 42.000 złotych lub dokonania dobrowolnej rejestracji do VAT OSS lub rejestracji do VAT w poszczególnym państwie przedsiębiorca opodatkowuje zawieraną transakcję stosując polską stawkę i opodatkowuje transakcję w Polsce.

Przekroczenie limitu zmienia jednak tą sytuację – transakcję należy opodatkować w państwie właściwym (np. Niemcy) na zasadach ogólnych i zgodnie z jego stawką. VAT OSS ma ułatwić przedsiębiorcy realizację tego obowiązku. Jednakże VAT OSS nie jest obowiązkowy, ani przed ani po jego przekroczeniu, a skorzystanie z niego nie jest uzależnione od przekroczenia limitu.

PYTANIE 2

Czy sprzedaż na rzecz firm, które nie posiadają aktywnego numeru VAT UE jest wliczana do limitu 10 000 EUR? Czy po przekroczeniu limitu sprzedaż dla takich firm jest opodatkowana, tak jak sprzedaż dla osób fizycznych, a więc w kraju konsumpcji i może być rozliczana w ramach procedury VAT OSS?

PYTANIE 2

Niestety nie ma to pytanie jednej odpowiedzi.

W takiej sytuacji mogą wystąpić dwie możliwości:

- a) Nabywca jest zobowiązany do rozpoznania WNT, ale mimo obowiązku nie zarejestrował się do VAT UE -> wówczas wartość takiej sprzedaży nie wlicza się do limitu 42 000 złotych
- b) Nabywca nie jest zobowiązany do rozpoznania WNT -> transakcja wlicza się do limitu

Z powyższego wynika zatem, że limit dotyczy konsumentów z UE oraz nabywców prowadzących działalność/ posiadających NIP, ale nie mających obowiązku rozpoznania WNT.

PYTANIE 2 - TOWAR

Kiedy nabywca nie jest zobowiązany do rozpoznania WNT w Polsce?

Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, o którym mowa w art. 9, nie występuje w przypadku, gdy:

1) dotyczy towarów, do których miałyby odpowiednio zastosowanie przepisy art. 45 ust. 1 pkt 9, art. 80, art. 83 ust. 1 pkt 1, 3, 6, 10 i 18, z uwzględnieniem warunków określonych w tych przepisach;

2) dotyczy towarów innych niż wymienione w pkt 1 nabywanych przez:

- a) rolników ryczałtowych dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej,
 - b) podatników, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane podatkiem i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług,
 - c) podatników, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 albo art. 113a ust. 1,
 - d) osoby prawne, które nie są podatnikami
- jeżeli całkowita wartość wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów na terytorium kraju nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego kwoty 50 000 zł;**

PYTANIE 2 - TOWAR

Przepisy na terenie UE są zharmonizowane, ale każde państwo może wprowadzić odrębność lub przepisy doprecyzowujące. Najlepiej w takiej sytuacji każdorazowo pytać kontrahenta, dlaczego nie jest zarejestrowany do VAT-UE oraz czy ma obowiązek rozpoznania WNT.

Idealnym rozwiązaniem byłoby samodzielnie sprawdzić w przepisach danego państwa, czy dany podmiot ma obowiązek rejestracji do VAT UE.

PYTANIE 3

Kiedy rejestrujemy, dla kogo sprzedaż, limity?

PYTANIE 3

Procedura VAT OSS jest procedurą dobrowolną. Polega ona na tym, że podatnik zamiast rejestrować się w poszczególnym państwie UE rozlicza podatki za pośrednictwem polskiego urzędu.

Do VATu OSS można zarejestrować się przed przekroczeniem limitu wynoszącego w Polsce 42 000 złotych, jak również po jego przekroczeniu. Rejestracji nie można jednak dokonać w każdym czasie.

Co do zasady, rejestracja jest skuteczna od pierwszego dnia kwartału kalendarzowego następującego po kwartale, w którym podatnik złożył zgłoszenie VIU-R. Jednakże w przypadku, gdy podatnik rozpoczął świadczenie usług/dokonywanie dostaw towarów przed tą datą, ich rozliczanie w ramach procedury unijnej zaczyna obowiązywać od pierwszego dnia świadczenia usług/dokonywania dostaw towarów, pod warunkiem, że podatnik – do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym po raz pierwszy dokonano świadczenia usługi/dostawy towarów – zgłosi Naczelnikowi Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa – Śródmieście rozpoczęcie działalności w ramach procedury unijnej. W takim przypadku podatnik będzie obowiązany do złożenia deklaracji VAT obejmującej kwartał kalendarzowy, w którym miało miejsce pierwsze świadczenie usług/dostawa towarów.

PYTANIE 3

Przykład 1:

Podmiot rozpoczął sprzedaż na rzecz konsumentów z UE w październiku 2024 r. Do dzisiaj nie jest zarejestrowany do VAT OSS. Gdyby złożył dzisiaj zgłoszenie VIU-R to mógłby skorzystać z procedury OSS od II kwartału 2025 r.

PYTANIE 3

Przykład 1:

Podmiot rozpoczął sprzedaż na rzecz konsumentów z UE w październiku 2024 r. Do dzisiaj nie jest zarejestrowany do VAT OSS. Gdyby złożył dzisiaj zgłoszenie VIU-R to mógłby skorzystać z procedury OSS od II kwartału 2025 r.

Przykład 2:

Podmiot rozpoczął sprzedaż na na rzecz konsumentów z UE w 5 stycznia 2025 r. Gdyby zgłosił zgłoszenie VIU-R do 10 lutego 2025 r., to mógłby skorzystać z procedury OSS od I kwartału 2025 r.

PYTANIE 3

Suma całkowitej wartości dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych na terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 2, oraz całkowitej wartości usług, o których mowa w art. 28k ust. 1, świadczonych na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 28k ust. 2 pkt 2, pomniejszona o kwotę podatku lub podatku od wartości dodanej, nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10 000 euro lub jej równowartości wyrażonej w walucie krajowej państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, przy czym w przypadku dostawcy posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby - stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju, wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42 000 zł.

PYTANIE 3

Procedura ta obejmuje sprzedaż dokonaną na rzecz konsumentów oraz podatników, którzy nie są zobowiązani do rozpoznania WNT (wyjaśnienie slajd nr 8).

PYTANIE 4

OSS a SME

PYTANIE 4

Procedura OSS oraz procedura SME są procedurami nie zależnymi od siebie, ale w pewnej części wykluczającymi się. Wykluczenie polega na tym, że podatnik nie może jednocześnie korzystać ze zwolnienia w ramach SME przykładowo w Niemczech i rozliczać VAT w Niemczech w ramach OSS.

Możliwe jest natomiast korzystanie z SME w Czechach i rozliczanie VATu w Niemczech w ramach OSS.

PYTANIE 4

Procedura SME jest sformalizowana. Aby podmiot mający siedzibę w Polsce mógł z niej skorzystać należy spełnić następujące warunki:

- 1) całkowita roczna wartość dostaw towarów i/lub świadczenia usług dokonanych w roku podatkowym, dla których miejscem opodatkowania jest terytorium UE (w tym również Polska), z wyłączeniem kwoty podatku VAT, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**;

PYTANIE 4

Procedura SME jest sformalizowana. Aby podmiot mający siedzibę w Polsce mógł z niej skorzystać należy spełnić następujące warunki:

- 1) całkowita roczna wartość dostaw towarów i/lub świadczenia usług dokonanych w roku podatkowym, dla których miejscem opodatkowania jest terytorium UE (w tym również Polska), z wyłączeniem kwoty podatku VAT, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**;
- 2) Należy spełnić warunki określone przez każde z państw członkowskich, w których zamierzasz korzystać ze zwolnienia z podatku VAT (w tym roczny obrót nie może przekroczyć progu krajowego określonego przez te państwa członkowskie).

PYTANIE 4

Każde z państw członkowskich UE może wprowadzić różne warunki korzystania ze zwolnienia na swoim terytorium.
W zależności od państwa członkowskiego UE różnice mogą m.in. dotyczyć:

- wysokości progu – nie może on jednak przekroczyć 85 000 euro lub jej równowartości w walucie państwa członkowskiego UE;
- zróżnicowania progów dla poszczególnych sektorów działalności gospodarczej – przy czym żaden z tych progów nie może przekroczyć 85 000 euro lub jego równowartości w walucie państwa członkowskiego UE;
- umożliwienia dalszego korzystania ze zwolnienia po przekroczeniu limitu określonego przez państwo członkowskie, tj. do końca roku podatkowego przy przekroczeniu progu obrotu rocznego, np. o 10% lub o 25% lub bez określonego pułapu w trakcie roku podatkowego – zwolnieniem nie może jednak zostać objęty podatnik, którego obrót w państwie członkowskim UE przyznającym zwolnienie przekracza 100 000 euro; okresu karencji w przypadku powrotu do zwolnienia (1 rok lub 2 lata);
- wyłączeń ze stosowania zwolnienia z podatku VAT dla konkretnych dostaw towarów i/lub świadczenia usług.

PYTANIE 4

Jak się zgłosić do SME?

Powiadomienie należy złożyć wyłącznie w formie elektronicznej. Formularz uprzedniego powiadomienia znajdziesz na stronie internetowej e-Urzędu

Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście po otrzymaniu uprzedniego powiadomienia oraz uwzględnieniu wszystkich informacji otrzymanych od organów podatkowych państw członkowskich UE, w których ubiegasz się o zwolnienie, poinformuje Cię o:

- nadaniu indywidualnego polskiego numeru identyfikacyjnego EX albo
- potwierdzeniu indywidualnego polskiego numeru identyfikacyjnego EX (jeżeli numer został już nadany w odniesieniu do innego państwa członkowskiego UE) albo
- odmowie nadania polskiego numeru identyfikacyjnego EX albo
- odmowie skorzystania ze zwolnienia w państwie lub państwach członkowskich UE (w przypadku gdy w którymkolwiek z państw członkowskich UE nie spełnisz warunków korzystania ze zwolnienia).

Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście ma 35 dni roboczych na załatwienie sprawy.

PYTANIE 4

Zwolnienie z VAT w ramach procedury szczególnej SME będzie przysługiwało od dnia, w którym:

- zostaniesz poinformowany o nadaniu polskiego numeru identyfikacyjnego EX na potrzeby korzystania ze zwolnienia z VAT:
- jeżeli państwo członkowskie UE, w którym zamierzasz korzystać ze zwolnienia, potwierdziło prawo do korzystania ze zwolnienia w tym państwie;
- co najmniej jedno z państw członkowskich UE, w którym zamierzasz korzystać ze zwolnienia, potwierdziło prawo do korzystania ze zwolnienia w tym państwie – w przypadku gdy w uprzednim powiadomieniu wskazałeś więcej niż jedno państwo członkowskie UE, w którym zamierzasz korzystać ze zwolnienia.
- potwierdzony został polski numer identyfikacyjny EX na potrzeby korzystania ze zwolnienia z VAT – w przypadku, gdy w uprzednim powiadomieniu wskazałeś więcej niż jedno państwo członkowskie UE, w którym zamierzasz korzystać ze zwolnienia, i polski numer identyfikacyjny EX został już nadany na potrzeby korzystania ze zwolnienia na terytorium jednego z tych państw członkowskich UE, a kolejne państwo członkowskie UE potwierdziło prawo do korzystania ze zwolnienia.

PYTANIE 5

Czy przez sprzedaż towaru, gdy na fakturze jest wyszczególniony koszt dostawy należy całą traktować jako towar czy może osobno wskazywać towar, a osobno usługę?

PYTANIE 5

Podstawą opodatkowania, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 5, art. 30a-30c, art. 32, art. 119 oraz art. 120 ust. 4 i 5, jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika.

Podstawa opodatkowania obejmuje:

- 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
- 2) koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, **transportu** i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy lub usługodawcę od nabywcy lub usługobiorcy.

PYTANIE 5

Podstawy opodatkowania z tytułu importu usług nie ustala się, w przypadku gdy wartość usługi została wliczona do podstawy opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów lub wartość usługi, na podstawie odrębnych przepisów, zwiększa wartość celną importowanego towaru.

Z powyższych regulacji wynika, że wartość transportu powinna zostać co do zasady doliczona do podstawy opodatkowania, chyba że transport stanowi odrębną transakcję (jest to dodatkowa usługa). Wówczas należy zastanowić się, czy nabywca jest zobowiązany do rozpoznania importu usług.

PYTANIE 6

W jakim okresie wykazać fakturę wystawioną 2 stycznia 2025 r. dokumentująca sprzedaż z 31 grudnia 2024r? Jaki kurs i z jakiego dnia przyjąć?

PYTANIE 6

Kluczowe do udzielenia odpowiedzi jest ustalenie, jaką transakcją ta faktura dokumentuje.

Co do zasady obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wykonania usługi/dokonania dostawy. Standardowo powinna zostać ujęta w grudniu, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień dokonanie sprzedaży.

Z uwagi na to, że pytanie zostało zadane w sposób ogólny to odpowiedź również została udzielono w sposób ogólny.